

Laukaan
kansalaisopisto

TOIMINTAKERTOMUS
2025

Julkaisija:

Laukaan kansalaisopisto

PL 6

41341 Laukaa

www.laukaa.fi/kansalaisopisto

Kannen kuva: Maija Valtola

Teksti: Maija Valtola, Anu Kauppinen, Marjut Penttinen, Maija-Leena Ström, Lise-Lotte Pesonen ja
Jarna Pihlajamäki

Kannen suunnittelu ja taitto: Eija Voutilainen

SISÄLLYSLUETTELO

Laukaan kansalaisopiston toimintavuosi 2025.....	4
Toiminta-ajatus ja tehtävä.....	5
Arvot	5
Kehittämistyö	6
Opintoseteliavustus.....	7
Ikääntyvien yliopisto.....	8
Yhteistyö.....	9
Organisaatio ja henkilöstö.....	10
Henkilöstö.....	10
Koulutus ja TYHY-toiminta.....	10
Tiedotus ja markkinointi.....	10
Tapahtumat ja näyttelyt.....	11
Opetustilat.....	12
Toiminnan tunnusluvut 2025	12
Kielet	12
Musiikki	13
Kädentaidot	14
Kuvataide ja muotoilu	15
Esittävä taide ja kirjallisuus	16
Tietotekniikka	17
Liikunta ja tanssi	17
TAITEEN PERUSOPETUS.....	18
Taiteen perusopetus / kuvataide	19
Taiteen perusopetus / käsityö.....	21
Taiteen perusopetus / teatteritaide.....	22

Laukaan kansalaisopiston toimintavuosi 2025

Vuosi 2025 alkoi kevätkauden käynnistymisellä heti loppiaisen jälkeen. Kevään kursseille ilmoittautuminen oli käynnissä, ja myös jo syksyllä alkaneille koko lukuvuoden kursseille pystyi ilmoittautumaan tammikuun puoliväliin saakka.

Alkuvuosi oli myös muuttosuunnitelmien vauhdittamisen aikaa, sillä muutto opistotalo Sararannasta oli edessä kesäkuun alussa. Tällöin kaikki Sararannassa järjestetty toiminta – kädentaito- ja kuvataidekurssit sekä osa taiteen perusopetuksesta ja musiikin opetuksesta – siirtyi väistötiloihin. Väistötilat sijaitsevat kahdessa eri paikassa: Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopiston (Poken) viipalerakennuksessa Sydän-Laukaan koulun alapuolella sekä Teletalon tiloissa tien toisella puolella. Väistötilat nimettiin Kehräksi (Poke) ja Hehkuksi (Teletalo).

Arvioinnin ja asiakastyytyvyyden tulosten hyödyntäminen toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä on vuosittain tärkeä osa opiston toimintaa. Asiakaskysely toteutettiin toukokuussa lukuvuoden 2025–2026 kurssisuunnittelua varten sekä joulukuussa syyskauden lyhytkurssien toteutumisen arvioimiseksi.

Kurssien maksaminen uudistui syksyllä uuden lukuvuoden alussa, kun siirryttiin verkkokaupamaksamiseen. Suurin osa kurssimaksuista maksetaan maksulinkin kautta verkossa, mikä vähentää merkittävästi paperilas-kujen tarvetta ja säästää sekä rahaa että ympäristöä.

Syksyn opetuskausi käynnistyi syyskuun puolivälissä. Uusia suosittuja kursseja olivat muun muassa Kumiko, Äänimaljarentoutus ja Väsyneiden lukupiiri, joka toteutettiin yhteistyössä Laukaan kirjaston kanssa. Myös perinteisesti suositut keramiikka- ja lasikurssit sekä puutyökurssit täyttyivät nopeasti, ja suuri joukko osallistui liikuntakursseille, kuten Zumbaan ja Lavikseen. Musiikin opiskelijoita oli lähes 500 yksilöopetuksessa, kuo-roissa ja orkesterissa.

Opinto-ohjelmassa pyrittiin säilyttämään monipuolinen ja erilaiset tarpeet huomioiva kurssitarjonta, vaikka kunnan heikko taloustilanne rajoitti sen toteuttamista. Tavoiteltu opetustuntimäärä jäi noin 100 tuntia tavoitteesta. Muilta osin tavoitteet toteutuivat suunnitellusti: tarjolla oli yhteensä 216 kurssia ja noin 2500 kurssilaista.

Kansalaisopisto muutti Sararannasta väistötiloihin. Kuva: Eija Voutilainen

Toiminta-ajatus ja tehtävä

Laukaan kansalaisopiston toiminta-ajatuksena on tarjota kuntalaisille matalan kynnyksen harrastus- ja oppimispaiikkoja itsensä kehittämiseen sekä psyykkisen ja fyysisen hyvinvoinnin ylläpitämiseen. Lievestuoreen alueella kansalaisopistotoiminnasta vastaa Lievestuoreen Setlementti ry.

Kansalaisopiston tehtävänä on järjestää vapaan sivistystyön lain mukaisesti yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta kaikissa elämänvaiheissa. Koulutuksen tavoitteena on edistää mm. ihmisten monipuolista kehittymistä ja hyvinvointia, omaehtoista oppimista, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta korostaen.

Kansalaisopisto järjestää tarvittaessa tilauskoulutusta ja osallistuu erilaisiin toimintaa tukeviin alueellisiin ja valtakunnallisiin kehittämishankkeisiin.

Arvot

Tasa-arvoisuus ja yhdenvertaisuus

Luomme alueen asukkaille edellytykset omaehtoiselle, jatkuvalla oppimiselle kaikissa elämänvaiheissa.

Tuemme alueen elinvoimaisuutta kohdentamalla mahdollisuuksien mukaan kurssitarjontamme koko toiminta-alueelle.

Pidämme kurssimaksut kohtuullisina ja tasavertaisina kurssipaikasta riippumatta.

Läpinäkyvyys

Tiedotamme avoimesti toiminnastamme ja panostamme toiminnan läpinäkyvyyteen.

Asiakaslähtöisyys

Kuuntelemme avoimesti asiakkaiden ja henkilöstön toiveita ja ideoita opinto-ohjelmaa laatiessamme.

Hankimme toiminnastamme palautetta kyselyillä ja arvioinneilla.

Huomioimme mahdollisuuksien mukaan kurssilaisten yksilölliset tarpeet opiskelun mahdollistamiseksi.

Matala kynnyks – meitä on helppo lähestyä.

Uudistuvuus

Pysymme ajan hermolla ja kokeilemme rohkeasti uutta kuitenkin vakiintunutta toimintaamme vaalien.

Seuraamme aikaa ja pyrimme reagoimaan toimintaympäristössä ja yhteiskunnassa tapahtuviin muutoksiin.

Kestävä kehitys

Pyrimme toteuttamaan kurssit mahdollisimman ekologisesti.

Tuotamme kursseja ekologisia arvoja noudattaen.

Tarjoamme kursseilla tietoa ympäristövastuullisesta toiminnasta.

Laukaa, kierrä sen kautta -teos kevätnäyttelyssä huhtikuussa. Kuva: Eija Voutilainen

Kehittämistyö

Kansalaisopiston kehittämistyötä ohjaavat valtakunnallisesti opetus- ja kulttuuriministeriö ja opetushallitus muun muassa lainsäädännön ja rahoituksen kautta. Paikallisella tasolla sitä linjaavat kunnan strategia ja kansalaisopiston kehittämissuunnitelma sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Nykyiset suunnitelmat on laadittu vuosille 2024–2026.

Kansalaisopiston kehittämisen ja toiminnan keskiössä oli mahdollisimman monipuolisen opetusohjelman toteuttaminen toimialueen asiakkaiden tarpeet ja taloudelliset resurssit huomioiden. Opinto-ohjelmassa pyrittiin säilyttämään monipuolinen ja erilaisia tarpeita huomioiva kurssitarjonta, vaikka sen toteuttamista rajoitti kunnan heikko taloustilanne. Tavoiteltu opetustuntimäärä jäi noin 100 tuntia tavoitteesta. Muilta osin tavoitteet toteutuivat suunnitellusti ja tarjolla oli yhteensä 216 kurssia, mikä oli noin 20 kurssia ja noin 400 opetustuntia edellisvuotta vähemmän.

Yhteistyötä tiivistettiin Lievestuoreen Setlementin ja Hankasalmen kansalaisopiston kanssa, ja sen myötä jatkettiin lähialueen kansalaisopistotoiminnan kehittämistä. Myös Keski-Suomen alueen vapaan sivistystyön kehittämisessä oltiin vahvasti mukana Keski-Suomen vapaan sivistystyön piirin toimintaan osallistumisen myötä.

Kansalaisopistolla on merkittävä alueellinen ja valtakunnallinen rooli elinikäisen oppimisen toteuttajana sekä elinvoiman ja hyvinvoinnin tukijana. Tähän kokonaisuuteen sisältyy myös opinnoissa hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen, mikä on ollut viime vuosina keskeisenä valtakunnallisena kehityssuuntana vapaan sivistystyön kentällä. Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen vaativat oppilaitokselta kurssien osaamisperusteista laadintaa sekä arviointia ja sitä myöten taloudellista resurssia. Jotta uudistus voitaisiin toteuttaa ja kehittää kansalaisopistotoimintaa Laukaassa yleisesti, tarvitaan siihen lisää taloudellisia resursseja.

Jokamiähen reeniryhmä Vihtavuorella. Kuva: Petri Leinonen

Opintoseteliavustus

Opetushallituksen myöntämää opintoseteliavustusta saatiin 2 900 euroa, ja sitä käytettiin työttömien, eläkeläisten sekä oppimisvaikeuksia kokevien opintojen ja harrastamisen tukemiseen. Avustuksen avulla myönnettiin henkilökohtaisia 20 euron arvoisia seteleitä kurssimaksujen alentamiseen.

Lisäksi syyskaudella järjestettiin yhteistyössä Väentupa ry:n kanssa maksuton kurssi, joka oli suunnattu oppimisvaikeuksia kokeville ja arjessa tukea tarvitseville henkilöille. Kurssin teemana oli hyvinvointi.

**Vakautta vireystiloihin -
turvallisuutta tunteisiin**

**Hyvinvointia
elämäsi
maksuttomalta
kurssilta!**

Keskiviikkoisin
29.9.-8.10.2025 klo
14.30-15.45.

Ilmoittaudu
17.9. mennessä!

 Laukaan
kansalaisopisto

Avustuksen tuella järjestetyn hyvinvointikurssin mainos.

Ikääntyvien yliopisto

Laukaan kansalaisopisto järjesti kaikille avoimia ja maksuttomia ikääntyvien yliopiston luentoja yhteensä yhdeksän, joista viisi oli Jyväskylän kesäyliopiston kanssa yhteistyössä järjestettyjä verkkoluentoja ja neljä Laukaan seurakunnan kanssa yhteistyössä toteutettuja lounasluentoja. Luennoille osallistui yhteensä 267 henkilöä (brutto).

Etäyhteyden päässä psykologi Pirkko Lahti, psykoterapeutti Heli Pruuki ja taiteilija Mikko Kuustonen. Kuva: Eija Voutilainen

Lounasluennon osallistujille tarjotaan seurakunnan toimesta maksuttomat päiväkahvit. Ennen luentoa voi halutessaan nauttia omakustanteisen lounaan. Lounasluennon tarkoituksena on luennon lisäksi tarjota osallistujille mahdollisuus keskusteluun ja sosiaaliseen kanssakäymiseen.

IKIS-verkkoluennot: Kirjailijavierailu: Olemattoman olemus / Lohdun iltapäivä. Minkä varassa jaksan – sanoja ja säveliä lohdusta / Venäjän ”pyhä sota” Ukrainassa / Kauhee akka! – Mytologisia naisia ja naiseuden kulttuurihistoriaa / Mitä minun tulee tietää omasta lääkityksestäni?

IKIS-lounasluennot: Bakteereita infektoivat virukset – vanha keino käyttöön antibioottien rinnalle? / Seniorien hyvinvointineuvola Laukaassa / Selviytymiskykyisyys vanhemmalla iällä / Hyvän muodon salaisuus – hyvä ja huono arjen muotoilu

Arkkitehti SAFA, FT Juhani Risku vauhdissa Hyvän muodon salaisuus -luennolla.
Kuva: Marjut Penttinen

Yhteistyö

Monipuolinen yhteistyö ja verkostoituminen ovat tärkeä osa Laukaan kansalaisopiston toimintaa. Sillä on merkittävä rooli mm. uusien kohderyhmien saavuttamisessa ja tavoitettavuuden parantamisessa. Yhteistyö mahdollistaa myös resurssien jakamista ja sitä kautta toiminnan toteuttamista kustannustehokkaammin. Lisäksi moni hanke- ja avustusrahoitus edellyttää esim. opistojen välistä yhteistyötä.

Vuonna 2025 jatkettiin yhteistyötä Jyväskylän kesäyliopiston ja Laukaan seurakunnan kanssa Ikääntyvien yliopiston luentojen osalta. Uutena yhteistyötahona oli Väentupa ry, jonka kanssa aloitettiin yhteistyön rakentaminen tavoitteena tavoittaa toimintaan mukaan työttömiä, oppimisvaikeuksia kokevia sekä arjessa tukea tarvitsevia henkilöitä. Uusi yhteistyökumppani oli myös Galimatias Oy, jolle opisto tarjosi toimitilat maahanmuuttajien kielikoulutuksen järjestämiseen.

Yhteistyötä tiivistettiin Lievestuoreen Settlementin ja Hankasalmen kansalaisopiston kanssa ja se jatkui aiempien vuosien tapaan useiden kunnan sisäisten toimijoiden, kuten kirjaston, vapaa-aikapalvelujen ja työllisyyspalvelujen kanssa. Opisto oli mukana myös Keski-Suomen vapaan sivistystyön piirin toiminnassa ja sitä myöten alueen vapaan sivistystyön kehittämisessä.

Seniorin hyvinvointineuvolan toimintaa käsittelevän IKIS-lounasluennon mahdollisti yhteistyö Laukaan seurakunnan ja Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa. Kuva: Marjut Penttinen

Organisaatio ja henkilöstö

Henkilöstö

Kansalaisopiston henkilökuntaan kuului vuonna 2025 rehtori, toimistos sihteeri, käsityön ja musiikin päätoimiset opettajat sekä liikunnan ja tanssin suunnittelija. Päätoimisen henkilöstön lisäksi opistossa työskenteli yhteensä 59 sivutoimista tuntiopettajaa ja vierailevaa luennoitsijaa, mikä vastaa 30 henkilötyövuotta.

Koulutus ja TYHY-toiminta

Henkilöstö osallistui ammattitaitoa ylläpitäviin ja kehittäviin koulutuksiin tarpeen, tarjonnan ja taloudellisten mahdollisuuksien puitteissa. Päätoimiselle henkilöstölle järjestettiin yhteinen kehittämis- ja tyhy-päivä kesäkuussa opistotalo Sararannassa. Joulukuussa kehittämispäivä pidettiin opiston väistötila Kehrässä.

Tiedotus ja markkinointi

Vuonna 2025 opiston näkyvyyteen panostettiin edellisvuosien tapaan käytettävissä olevien resurssien puitteissa. Tiedotus ja markkinointi keskittyivät pääasiassa verkkoon, erityisesti opiston verkkosivuille ja sosiaalisen median kanaviin.

Markkinoinnissa hyödynnettiin kansalaisopiston Facebook-, Instagram- ja verkkosivuja sekä pääkirjastossa olevaa sähköistä infotaulua. Lisäksi ilmoittautumisista ja tapahtumista tiedotettiin Laukaa-Konnevesi-lehdessä, ja lukuvuoden alkaessa käytössä oli myös kirkonkylän tienvarsinäyttö.

Kansalaisopiston lukuvuoden opinto-ohjelma julkaistiin verkossa. Sen ohella tuotettiin omatoimisesti painettu kurssiesite, jota oli saatavilla rajallinen määrä kirjastoissa, kirkonkylän S-marketissa sekä opiston omissa toimitiloissa. Kevätkauden kursseista laadittiin lisäksi pienimuotoinen esite.

Tiedotus ja markkinointi toteutettiin kokonaisuudessaan oman henkilöstön voimin, mukaan lukien sosiaalisen median mainonta.

Mainos kirkonkylän tienvarsinäytössä uuden lukuvuoden alussa.

Tapahtumat ja näyttelyt

Helmikuussa pop/jazz-laulajat, Seniorikuoro sekä opettajat Katja Penttilä ja Anu Kauppinen järjestivät opistotalo Sararannassa musiikki-illan, jossa muisteltiin ja hyvästeltiin Sararanta ennen muuttoa väistötiloihin.

Kevään perinteinen taito- ja taideaineiden keväänäyttely järjestettiin jälleen pääkirjastossa. Näyttely oli kaksiosainen ja esillä kirjaston aulassa 1.–29.4.2025.

Runomatinea ”Pukeudun valkoiseen” tarjosi elämyksiä huhtikuussa pääkirjastossa, jossa opiston Runovoimaa-kirjoitusryhmä esitti omia tekstejään ohjaajanaan Jarna Pihlajamäki. Nuorten koskettavien tekstien äärellä oltiin ”Murhemurtumia sydämessä” sanataide- ja musiikkimatineoissa huhtikuussa ja toukokuussa. Esitys pohjautui nuorten luovan kirjoittamisen kurssilla lukuvuoden aikana syntyneisiin teksteihin. Kurssia ohjasi niin ikään Jarna Pihlajamäki.

Kevätkaudella tapahtui myös musiikin saralla: Viihdekuoro järjesti lukiolla On ilmoja pidellyt -konsertin, ja Laukaan mieslaulajat päättivät kevätkauden perinteisiin vappulauluihin makasiinin portailla.

Marraskuussa Laukaan mieslaulajat järjesti yhteisen Syksyn sävel -konsertin yhdessä äänekoskelaisen Mieskuoro Metsojen kanssa. Kuoroja johtivat Morgan Sotejeff-Wilson ja Merja Kopare-Närhi. Pop/jazz-laulun opiskelijat esiintyivät pääkirjaston Jouluetkot 2 -tapahtumassa opettajansa Katja Penttilän kanssa. Viihdekuoron joululaulajaisissa päästiin kuulemaan ja laulamaan joululauluja.

Joulukuussa toteutettiin Minne tähdet putoavat? -sanataide- ja musiikkimatinea pääkirjastossa. Matinea oli koostettu Runovoimaa-kirjoitusryhmän teksteistä.

Piirustus ja maalaus -kurssin teoksia. Kuva: Maija Valtola

Opetustilat

Opetusta järjestetään pääsääntöisesti eri kouluilla kunnan alueella. Opistolla on myös omat väliaikaiset tilat, jotka sijoittuvat kahteen rakennukseen lähelle Sydän-Laukaan koulua: Saralinnantie 1a-rakennuksen ”Kehrä”, ja Saraharjunkatu 3-rakennuksen ”Hehku”. Tiloissa toteutetaan pääosin taideaineiden opetusta sekä taiteen perusopetusta käsityössä ja kuvataiteessa. Lisäksi vuonna 2025 hyödynnettiin mm. Zoom-etäopetusalustaa etäkurssien toteuttamisessa.

Toiminnan tunnusluvut 2025

	Kursseja	Opetustunteja	Kurssilaisia
Kansalaisopisto	216	5202	2506
Taiteen perusopetus	22	664	203
Yhteensä	238	5866	2709

Kansalaisopiston lukuvuosi on jaettu syys- ja kevätkauteen. Syyslukukaudella järjestetään pääsääntöisesti 10 opetusviikkoa ja kevätlukukaudella 12 opetusviikkoa. Vuoden 2025 aikana toteutettiin 5866 opetustuntia, joista 664 tuntia oli opetussuunnitelmaan perustuvaa lasten ja nuorten taiteen perusopetusta. Tavoiteltu opetustuntimäärä jäi noin 100 tuntia suunnitellusta, kun taas osallistujamäärä ylitti tavoitteen noin 300 osallistujalla.

Kielet

	Kursseja	Opetustunteja	Kurssilaisia

Kielet	13	288	123
--------	----	-----	-----

Kielten opetusta tarjottiin englannissa, venäjässä ja espanjassa. Kiinnostus kielten opiskeluun kansalaisopistoissa on vähentynyt valtakunnallisesti, mikä näkyi myös Laukaassa: opiskelijamäärä laski edellisvuodesta yli 30 henkilöllä, ja kursseja toteutui neljä vähemmän. Kurssien vähäisempään toteutumiseen vaikutti osaltaan myös taloustilanteen kiristyminen, joka tiukensi opetustuntiraamia ja johti minimiosallistujamäärien tarkempaan noudattamiseen.

Kielikurssien markkinointia opiston Facebook- ja Instagram sivuilla.

Musiikki

	Kursseja	Opetustunteja	Kurssilaisia
Musiikki	65	2635	495

Musiikin ainealueella opetustuntien määrä oli 74 tuntia edellisvuotta pienempi. Tämä myötä kurssien määrä väheni kahdeksalla ja kurssilaisia oli 65 vähemmän kuin vuonna 2024. Koko lukuvuoden mittaiset kuorot ja orkesterit jatkoivat toimintaansa entiseen tapaan. Kansalaisopistolla toimi kolme kuoroa: Viihdekuoro, Seniorikuoro ja Laukaan mieslaulajat. Soitinryhmiä olivat Viihdeorkesteri ja Kehitysvammaisten nuorten bändi. Kaksi uutta lyhytkurssia peruuntui vähäisen osallistujamäärän vuoksi: keväällä Biisintekokurssi ja syksyllä kanteleensoiton pienryhmä aikuisille ja nuorille.

Instrumenttien ja laulun yksilöopetusta järjestettiin kirkonkylällä, Leppävedellä, Vihtavuoressa, Satavuon koululla, Kuhaniemessä ja Kuusan koululla. Valikoimassa oli useita instrumentteja: piano, viulu, alttoviulu, kantele, akustinen ja sähkökitara, poikkihuilu, basso, ukulele, rumpusetti, klassinen ja pop/jazz-laulu. Alttoviulunsoiton opetus jäi pois valikoimasta syksyllä. Soitto- ja lauluajat olivat 15 ja 30 minuutin mittaisia. Pianon- ja viulunsoitossa järjestettiin myös etäopetusta.

Tammikuussa Laukaan pääkirjaston remonttiavajaisissa esiintyi yksinlaulun opiskelijoita yhdessä opettajansa Anu Savelan kanssa. Helmikuussa pop/jazz-laulajat, Seniorikuoro sekä opettajat Katja Penttilä ja Anu Kauppi-

nen järjestivät opistotalo Sararannassa musiikki-illan, jossa muisteltiin ja hyvästeltiin Sararanta ennen muutto väistötiloihin. Konsertin päätteeksi kaikki osallistujat esittivät yhdessä kappaleen Silmitön talvi. Mukana järjestelyissä ja juontamassa olivat myös vapaaehtoiset opistokummit Riikka Piiparinen ja Sirkka-Liisa Stenroos. Huhtikuussa Viihdekuoro järjesti lukiolla On ilmoja pidellyt -konsertin, jossa kuultiin musiikkia mm. Kirkalta, Arttu Wiskarilta, Hectorilta ja Lauri Tähkältä. Mieslaulajat päättivät kevätkauden perinteisiin vappulauluihin makasiinin portailla.

Marraskuuhun mahtui jälleen useampi konsertti: Laukaan mieslaulajat järjesti yhteisen Syksyn sävel -konsertin yhdessä äänekoskelaisen Mieskuoro Metsojen kanssa. Kuoroja johtivat Morgan Sotejeff-Wilson ja Merja Kopare-Närhi. Pop/jazz-laulun opiskelijat esiintyivät pääkirjaston Jouluetkot 2 -tapahtumassa opettajansa Katja Penttilän kanssa. Viihdekuoron joululaulajaisissa päästiin kuulemaan ja laulamaan joululauluja. Lauluja säesti kuoronjohtaja Malla Kärkkäinen.

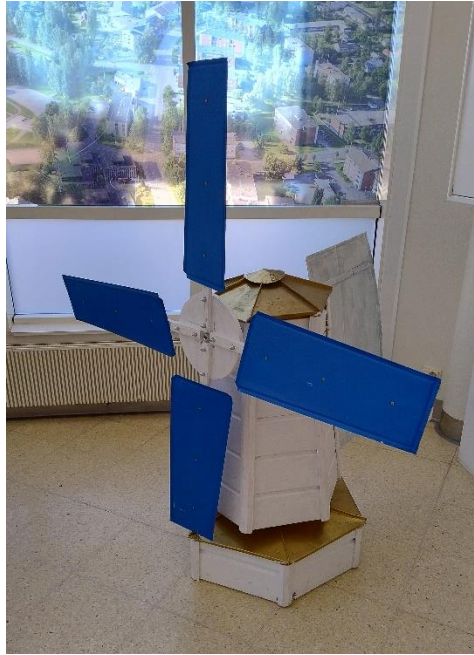
Viihdekuoro esiintyy Malla Kärkkäisen johdolla On ilmoja pidellyt -konsertissa huhtikuussa.

Kuva: Eija Voutilainen

Kädentaidot

	Kursseja	Opetustunteja	Kurssilaisia
Kädentaidot	22	563	234

Kädentaitojen opetuksen perusrunko muodostui jo vuosia jatkuneista kursseista, kuten puutyöt, verhoilu ja kankaankudonta. Ompelukurssit toteutuivat sekä kirkonkylällä että Satavuolla. Syksyn aikana järjestettiin kaksi lapsi-aikuisen-kurssia, joista Korupaja kaksin oli opetusohjelmassa ensimmäistä kertaa. Tällä kurssilla lapset ja aikuiset tutustuivat fimomassan ja kutistemuovien työstämiseen ja opetuskerroilla syntyi paljon upeita koruja ja laukkukoristeita. Myös joulupaja oli jälleen suosittu ja päivän aikana mm. koristeltiin kangaskasseja tekstiilitussein ja askarreltiin kreppipaperikukkia.

Puutyöt-kurssilla valmistunut tuulimylly. Kuva: Maija Valtola

Syksyn aikana aikuisille toteutui kaksi uutta kurssia: kumiko ja nypläys. Kumiko on perinteinen japanilainen puutyötekniikka, jossa työskennellään käsityökaluin. Kurssilla opittiin pienten koristepaneelien valmistusta kotimaisista puulajeista. Nypläyskurssilla perehdyttiin tekniikan perusteisiin tai niiden syventämiseen aikaisemman osaamisen perusteella. Opiskelijaryhmä innostui tekniikasta niin, että perustimme uuden kurssin myös seuraavalle keväälle.

Nyplätty spindeliharjoitus valmistuu. Kuva: Maija Valtola

Kuvataide ja muotoilu

	Kursseja	Opetustunteja	Kurssilaisia
Kuvataide ja muotoilu	20	525	208

Keramiikkakurssien jatkuvan suosion lisäksi ovat posliininmaalaukset, lasityöt ja valokuvauksen jatkokurssi vaikkeinnettaneet asemansa opetustarjonnassa. Kurseilla valmistui esim. koriste- ja käyttöesineitä. Valokuvaajat tekivät luokkatyöskentelyn lisäksi kuvausretkiä moniin paikkoihin. Lyhytkursseja oli tarjolla tuttuun tapaan öljyväri- ja ikonimaalauksesta.

Valokuvausta edistyneille -kurssin osallistujien kuvia. Kuva: Maija Valtola

Esittävä taide ja kirjallisuus

	Kurseja	Opetustunteja	Kurssilaisia
Esittävä taide ja kirjallisuus	9	200	90

Esittävän taiteen ja kirjallisuuden ainealueella sanataide oli, kuten aiempinakin vuosina, keskeisessä roolissa kurssitarjonnassa. Kirjoittamisen kurseja järjestettiin yhteensä sekä kevät- että syyskaudella: Luovat sanat, Tunnewiisaat, Runovoimaa ja kevätkaudella Nuorten luovan kirjoittamisen kurssi. Kirjaston kanssa yhteistyössä toteutettu Väsyneiden lukupiiri käynnistyi uutena kurssina syksyllä, ja oli todella suosittu. Matalan kynnyksen lukupiirissä luettiin enintään 200 sivun mittaisia kirjoja ja keskusteltiin niistä kahvin ja teen äärellä rennolla otteella. Kirjoittamisen kurssien ohjaajana toimi Jarna Pihlajamäki ja lukupiiriä ohjasi Jonna Pennanen.

Kirjoittamisen kurseilla oli yhteensä 64 opiskelijaa luovia sanoja etsimässä, runosäkeitä rytmittämässä, soittoa aistimassa, tunneviisautta käyttämässä ja novelleja koukuttamassa. Ryhmät kirjoittivat pääkirjastolla, opistolla ja Viertolassa. Opettaja Jarna Pihlajamäen mukaan opetusmenetelmät pohjautuvat näillä kurseilla vahvasti kirjoittajakeskeisyyteen, lempeyteen ja luovuuden vapauttamiseen: Opiskelijat kirjoittivat yhdessä ryhmän tuella, mutta myös kokoontumisten väliajoilla yksin omassa tilassa, omalla ajalla, itseä haastaen. Luova toimintakin on päämäärätietoista, voi sanoa, kun saa opettajana todistaa kirjoittajien kehityskaarta.

Runomatinean mainos opiston Facebook- ja Instagram sivuilla. Kuva: Jarna Pihlajamäki

Tietotekniikka

Tietotekniikassa oli tarjolla neljä etäkurssia, joiden aiheina olivat Canva-ohjelman käyttö sekä ohjelmointi. Vähäisen ilmoittautujamäärän vuoksi kurssit eivät kuitenkaan toteutuneet.

Liikunta ja tanssi

	Kursseja	Opetustunteja	Kurssilaisia
Liikunta ja tanssi	75	954	1052

Liikunnan ja tanssin kurssimäärä ja opetustuntimäärä vähenivät edellisestä vuodesta tiukan taloustilanteen ja säästöjen vuoksi, mikä näkyi myös kurssilaisten määrässä (osallistujia nyt 1052, viime vuonna 1163).

Kursseja järjestettiin erityisesti koko lukuvuoden kurseina pääosin isommissa taajamissa. Myös muutamia lyhytkursseja oli tarjolla, mutta ne eivät tänä vuonna toteutuneet toivotusti. Yksilöopetusta oli tarjolla bale-tissa, Hathajoogassa, hiihdossa ja Pilateksessa. Yksilöopetuksia toteutui aiempia vuosia enemmän. Huono lumitilanne haastoi hiihdon yksilöopetusta, mutta olosuhteita varmistellen ja aikatauluja sovitellen nekin tunnit saatiin järjestymään. Hybridikurssien, joissa osallistuja voi valita osallistuuko lähiopetukseen tai etäope-tukseen, järjestämisestä luovuttiin vähäisen etäosallistumisen vuoksi. Etäkurssseja oli tarjolla kolme, joista yksi, koko lukuvuoden kestävä Kehonhuolto-kurssi, toteutui.

Ensimmäisten ilmoittautumisviikkojen aikana eniten osallistujia tuli Zumba-fitnessstanssikurssille ja Lavis®-la-vatanssijumppaan, jotka olivatkin osallistujamäärältään tämän vuoden suurimmat liikuntakurssit (38 osallis-tujaa, 46 osallistujaa). Aikuisten tanssilliselle liikunnalle näyttää olevan kysyntää, mutta nuorten tanssikurs-sien osalta tilanne on toisenlainen. Opinto-ohjelmassa oli myös tänä vuonna 12-16 -vuotiaille suunnattu tans-sikurssi, Dancemix. Se käynnistettiin ja toteutettiin poikkeuksellisesti vajaalla osallistujamäärällä. Viime

vuonna nuorten tanssia tarjottiin erillisinä pienryhmäkursseina erikseen syys- ja kevätkaudelle. Kurssit toteutuivat, mutta kurssien sisällöt jäivät osittain ohuiksi, koska etenevää opetusta oli vaikea toteuttaa osallistujien runsaiden poissaolojen vuoksi. Vaikuttaa siltä, että nuorten tanssikursseille ei ole kysyntää, vaikka yksittäisiä toiveita niistä aika ajoin opistolle tuleekin.

Kehoa huoltavat sekä kehoa ja mieltä rauhoittavat kurssit olivat tänäkin vuonna suosittuja. Fasciamethod®-kurssi sekä Pilates-kurssit täyttyivätkin nopeasti. Joogat (Hathajooga, SJL-jooga, Yinjoogat ja Äijäjooga) ovat säilyttäneet suosionsa. Edelleen oli hyvin osallistujia myös tehokkailla kuntoliikuntatunneilla, kuten Cross training sekä Kuntonyrkkeily. Kaikki opinto-ohjelmassa tarjolla olleet kuntojummat toteutuivat. Ne ovat osallistujien hyvinvointiosaamista lisääviä kansalaistaitokursseja ja soveltuvat hyvin myös liikuntaharrastuksen aloitukseen. Kurssiutuuksia, jotka eivät käynnistyneet, olivat Luontotanssi, Kuntosaliharjoittelun perusteet (nuoret 14-19 v.), Baletin alkeet sekä ETÄKURSSI: Baletin alkeet.

Tanssin iloa Lavis® -lavatanssijumpassa. Kuva: Ari Pirkkalainen

TAITEEN PERUSOPETUS

	Kursseja	Opetustunteja	Kurssilaisia
Kuvataiteet	14	412	135
Käsityö	4	120	30
Teatteritaide	4	132	38
Yhteensä	22	664	203

Laukaan kansalaisopisto järjestää taiteen perusopetusta yleisen oppimäärän mukaan kuvataiteessa, käsityössä ja teatteritaiteessa. Toiminta on ensisijaisesti kouluikäisille ja nuorille tarkoitettua valtakunnalliseen opetussuunnitelmaan perustuvaa tavoitteellista opetusta.

Taiteen perusopetus on tasolta toiselle etenevää, pitkäjänteistä opiskelua. Yhteisissä opinnoissa oppilaat tutustuvat monipuolisesti eri tekniikoihin, työtapoihin ja työvälineisiin. Teemaopinnoissa opiskelijat voivat jatkaa perehtymistä enenevässä määrin omien kiinnostuksen kohteidensa mukaan. Taiteen perusopetus kasvat-
taa myös valmiuksia hakeutua opiskeltavan taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Taiteen perusopetuksen markkinointia opiston Facebook- ja Instagram-sivuilla.

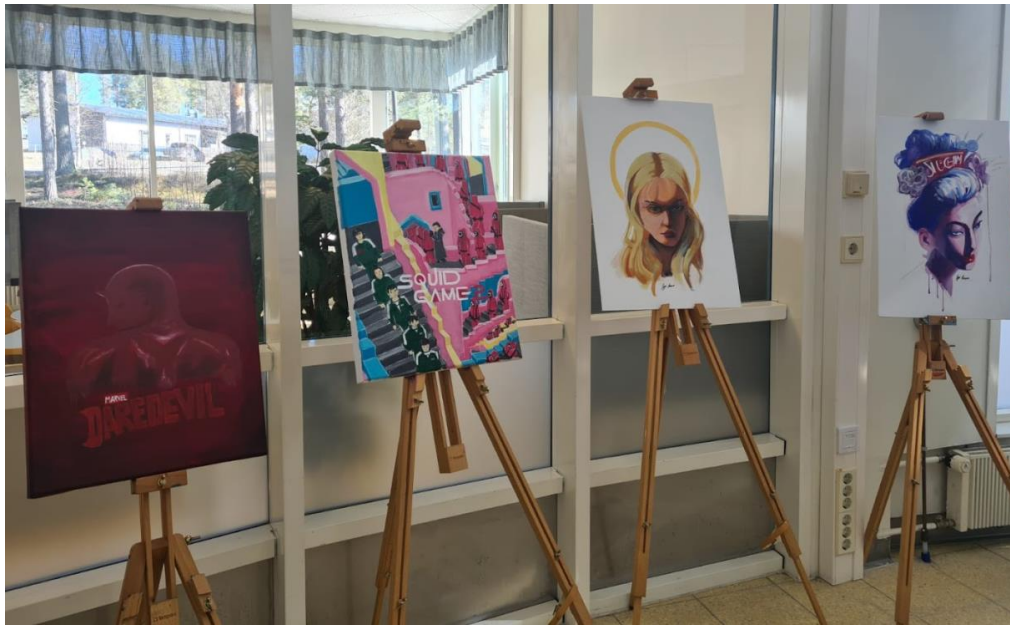
Taiteen perusopetus / kuvataide

Kuvataidekoulun ryhmät kokoontuivat taiteellisissa merkeissä keväällä tiistaista perjantaihin ja syksyllä joka arki-ilta. Opiskelijoita oli keväällä seitsemän ryhmää ja syksyllä kuusi, joiden ikäjakauma oli 8-18 vuotta.

Kevätlukukaudella nautimme lisääntyvästä auringonvalosta. Töiden aiheissa näkyi myös valo ja varjo. Samainen teema jatkui myös punaisena lankana kuvataidekoulun näyttelyssä kirjastolla. Teemaopinnoissa opiskelevat kuvislaiset esittelivät näyttelyssä suunnittelemiensa projektien teoksia ja muilla ryhmillä oli näyttelyssä ryhmäkohtaiset aiheet.

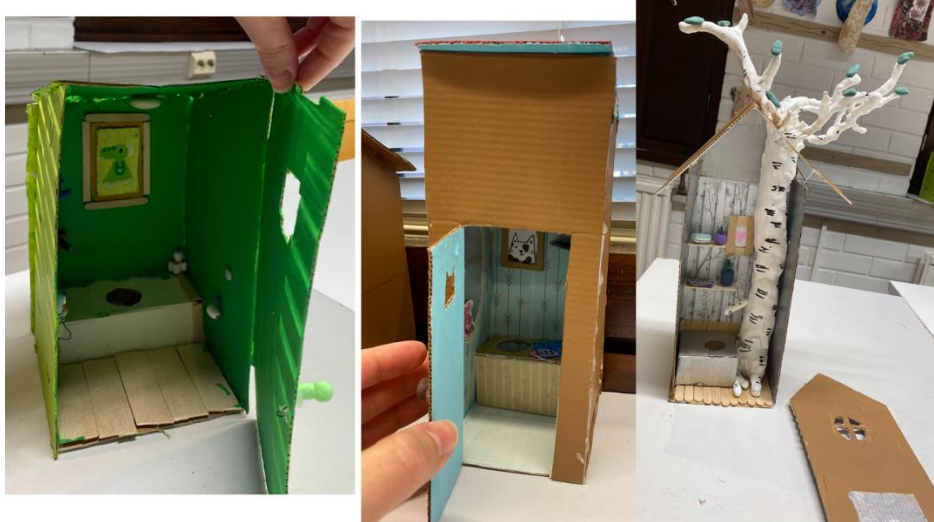

B1-ryhmän auringossa köllötteleviä kisuleita ja teemaopiskelijoiden töitä näyttelyssä. Kuva: Tarja Värre

Teemaopinnoissa opiskelevien oppilaiden näyttelytöitä. Kuva: Tarja Värre

Syyslukukausi aloitettiin uusissa väistöiloissa. Muisteltiin kesää rakentelemalla huvattomia ulkokuuseja kaikilla mausteilla ja mietittiin mm. eri vuodenaikojen symboliikkaa. Muovailtiin savesta kuppeja, kippoja ja pieniä patsaita. Teemaopinnoissa opiskelijat suunnittelivat jälleen uusia projekteja ja lähtivät toteuttamaan omia yksilöllisiä taidepolkujaan.

C2-ryhmän huuseja kaikilla mausteilla. Kuva: Lise-Lotte Pesonen

Taiteen perusopetus / käsityö

Käsityökoulun nuorempien ryhmä perehtyi sekatekniikkatyönä toteutettavaan maisema-näyttelytyöhön. Kevään aikana toteutimme myös mm. mysteeritaulun ja harjoittelimme koneompelua. Syksyn aikana ryhmä tutustui esimerkiksi villalangan värjäämiseen elintarvikkeillä, kehyskudontaan ja saippuan valamiseen.

Käsityökoululaisten näyttelytyöt keväällä 2025. Kuva: Maija Valtola

Myös vanhempien käsityökoululaisten kanssa toteutettiin näyttelyyn sekatekniikkatyö, jonka teemaksi valikoitui ryhmän valitsema ”Pinnan alla”. Töitä toteutettiin sekä yksin että ryhmässä. Kevään aikana koristeltiin myös t-paitoja itse suunnitelluilla silityskalvokuvioilla ja styrox-aihioiden päälle muotoiltiin paperista eläinhahmoja. Syksyllä nuoret mm. suunnittelivat ja toteuttivat unelmien huoneen pienoiskoossa, virkkasivat ja askartelivat teippikasveja.

Unelmien huone -kollaasi. Kuva: Maija Valtola

Taiteen perusopetus / teatteritaide

Teatteritaiteen opiskelijat kokoontuivat luovuuden, ilmaisun ja yhdessä tekemisen äärelle kehittämällä samalla vuorovaikutus- ja esiintymistaitojaan kannustavassa ilmapiirissä. Opetus järjestettiin Sydän-Laukaan koulun draamaluokassa ja auditoriossa, ja ryhmät kokoontuivat keskiviikkoisin.

Teatteritaiteessa toimii kaksi vakiintunutta ja aktiivista opetusryhmää: A1-ryhmä 8–11-vuotiaille ja B1-ryhmä 11–16-vuotiaille. Kevätkaudella ryhmissä opiskeli yhteensä 20 lasta ja nuorta.

Huhtikuussa B1-ryhmä teki teatteriretken Huoneteatteriin katsomaan Idän pikajuna -näytelmän. Lisäksi molemmat ryhmät esiintyivät perinteisesti läheisilleen kevätkauden päätteeksi. Kevätkausi päättyi juhlavasti siihen, että opistomme ensimmäiset teatteritaiteen yleisen oppimäärän suorittaneet saivat opintonsa valmiiksi – tätä ”valmistumista” juhlistettiin yhteisellä kevätpiknikillä toukokuussa.

Syyskaudella ryhmissä tapahtui jonkin verran vaihtuvuutta ja mukaan liittyi 6 uutta harrastajaa. Harrastaminen ja opiskelu jatkui molemmissa ryhmissä aktiivisena keskittyen mm. perusilmaisutaitojen sekä ryhmädynamiikan vahvistamiseen.

Toimintakertomus

2025

Laukaan
kansalaisopisto